

عنوان مقاله:

بررسی نظریه فقه امامیه در مورد استطاعت حج

محل انتشار:

کنفرانس ملی علوم اسلامی و پژوهش های دینی (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

حسین شکران امیری - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشگاه مازندران

الیاس کریمی لاریمی - طلبه سطح دو حوزه علمیه قم

محمد اخوان - طلبه سطح دو حوزه علمیه قم

خلاصه مقاله:

استطاعت در لغت به معنای قدرت و در اصطلاح قدرت مخصوصی است که شارع وجود آن را برای فریضه حج لازم شمرده است. استطاعت در اصطلاح مشتمل بر استطاعت عقلی و شرعی است که خود استطاعت شرعی به چهار قسم مالی، بدنی، سربی یا طریقی و زمانی تقسیم شده است. در بین اقسام استطاعت، استطاعت مالی مهمترین و متبادرتترین و مفصل ترین بخش استطاعت شرعی است که خود شامل بر وجود خوراک شخص از زمان رفت تا برگشت، وسیله ای که با آن بتواند فریضه حج را به جا بیاورد، هزینه های زندگانی افرادی که تحت سرپرستی وی هستند اعم از خوراک و پوشاک و مایحتاج ضروری آنها و در نظر برخی فقها شغل یا منبع درآمدی که بعد از برگشت در زندگانی خود محتاج دیگران شود است. لازم نیست تمامی موارد عینا موجود باشند بلکه وجود هزینه و مبلغ آن ها نیز کفایت می کند و سبب تحقق استطاعت است. علاوه بر آن، معیار در وجود این موارد متناسب بودن با جایگاه اجتماعی شخص است نه حداقل موارد ممکن که با آن بتوان زندگانی را اداره کرد. در ضمن دین (اعم از قرض و ...) و مواردی که از استطاعت استثنا شده اند و ازدواج در شرایط خاص، در صورتی که استطاعت شخص از غیر بذل و هبه تحقق یافته باشد مقدم بر استطاعت می باشند و در فرض بذل و هبه در نظر غالب فقها فقدان آن ها مانع به حساب نمی آید. وجود اجرت فرد محرم نیز در صورت اشتراط حج زن به وجود آن جزیی از استطاعت وی است و در صورت داشتن آن استطاعت مالی برای زن تحقق می یابد.

کلمات کلیدی:

استطاعت عقلی، استطاعت شرعی، استطاعت مالی، زاد و راحله، بذل و هبه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/802881>

